

Majandus- ja Kommunikatsiooniministri kantsleri
31.01.2024. a käskkirja nr 3 „Riigihanke „Kommunikatsioonitegevuste tellimine“ korraldamine,
komisjoni ja vastutava isiku nimetamine“ lisa 10

Tehniline kirjeldus

Riigihanke osa 2 „Kommunikatsioonitegevused arendus- ja innovatsioonitegevuste valdkonnas“

1. Üldtaust

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) soovib tellida kommunikatsiooni valdkonna tegevusi erasektori teadus- ja arendustegevuse (TA), erasektori innovatsioonivõimekuse- ja teadlikkuse, kosmosepoliitika, tehisintellekti, inseneriõppe, start-up poliitika, riskikapitali turu ja vastava riikliku sekkumise, andmete väärimise, rahvusvahelise TA-tegevuse (sh rahvusvaheliste TA-organisatsioonide nagu ESA ja CERN) ja avaliku sektori innovatsiooni valdkondades. Tellitavate tööde eesmärk on nimetatud valdkondade strateegiliste eesmärkide saavutamise kindlustamine läbi süsteemsete, professionaalsete ja regulaarsete toetavate tegevuste (kommunikatsioon, teavitamine, partnerlussuhted) juhtimise.

Nimetatud poliitikavaldkonnad katavad laia amplituudi erinevaid riiklikke sekkumisi, mille kõigi ühine eesmärk on tõsta ettevõtete teadus- ja arendustegevuse taset ning innovatsioonivõimekust, -teadlikkust ja -valmisolekut. Nii nagu nimetatud sekkumiste eesmärk on panustada ettevõtete teadus- ja arendustegevusse, iseloomustab ka poliitikasekkumisi endid (ning neid toetavat kommunikatsioonitegevust) arendustegevus, sest välja tuleb mõelda uudseid lähenemisi, mida seni ei ole testitud ja seda olulisem on nende kommunikatsioon sihtrühmale. Eelnevalt tulenevalt vastavad arendusse ja innovatsiooni eri alamvaldkondade (allpool avatud) tegevused TA-tegevuse nõuetele:

1. Uudne – kõik arenduse ja innovatsioonivaldkonnad ja nende raames kujundatavad poliitikasekkumised on uudsed ja innovaatilised, et vastata sihtrühma vajadustele, mille eesmärk on esile kutsuda arendust ja uudseid lähenemisi. Siia alla kuuluvad nii horisontaalsed poliitikasekkumised (nt teatud toetusmeetmed) kui ka tehnoloogiavertikaalipõhised sekkumised (nt, mis puutuvad tehisarusse). Tegevuste tulemuseks on uudsed teadmised, mida seni ei olnud.
2. Loominguline – valdkonnad ise eeldavad loominguilisust ning ka poliitikasekkumiste disainimisel tuleb kombineerida erinevaid sisendeid ja püstitada hüpoteese, mis eeldab loominguilist lähenemist. St, et valmis lahendusi neis valdkondades ei ole.
3. Ettemääratud tulemusega – kui juba valdkonnad eeldavad loominguilisust ja uudsust ning ka poliitikasekkumised neis, siis väga sageli ei ole lõpptulemust teada. Seetõttu kasutatakse neis valdkondades sageli testimist, piloteerimist ja katsetamist.
4. Süstemaatiline – valdkonnad ise ja poliitikasekkumine neis eeldab pädevaid valdkonna eksperte (nt töötab arenduse ja innovatsioonivaldkonnas 3 doktorikraadiga inimest ja kaks inseneritaustaga inimest ehk tegu on Frascati manuaali alusel TA-töötajatega), kes kasutavad oma töös põhistatud meetodeid, protsessid on süstematiseeritud ja loogilise ülesehitusega.

5. Ülekantav ja/või korratav – kuna valdkondade endi keskmis on arendustegevusele keskendumine, kus tegevused on korratavad, siis sama kehtib ka poliitikakujunduse kohta. Poliitikakujunduses tehtavad tegevused on korratavad, sest nad on süstemaatiliselt ellu viidud. Lisaks on poliitikakujunduse tulemused ka ülekantavad teistele poliitikavaldkondadele, kus on ootus, et sihtrühm kasutaks innovaatilisi lahendusi ja tegeleks arendustegevusega. Arenduse ja innovatsioonivaldkondades ei jää teadmine suletuks, seda jagatakse huvilistega laiemalt.

Arendus- ja innovatsiooni valdkonnad:

- erasektori teadus- ja arendustegevuse (TA) valdkonnas on peamised riiklikud sekkumised erinevad toetusmeetmed (osakud, tootearendustoetus, rakendusuuringute programm). Lisaks on riik 2023a. käivitanud rakendusuuringute keskuse loomise riigi äriühingu AS Metrosert juures. Erinevalt enamikest innovatsiooniliider-riikidest, ei ole Eestis seni olnud ettevõtjate vajadustest lähtuvat rakendusuuringute keskust. Kavandamisel on uued sekkumised nagu nt TA finantsstiimul eesmärgiga toetada TA-töötajate värbamist ettevõtetes. Selles valdkonnas on MKMi peamised partnerid EAS/KredEx ühendasutus ja AS Metrosert.
- erasektori innovatsioonivõimekuse- ja teadlikkuse valdkonnas on eesmärk tõsta ettevõtete teadlikkust innovatsiooni võimalustest ja nende sisemist võimekust innovatsiooni läbi viia. MKM on selleks andnud vahendid EAS/KredEx ühendasutusele korraldamaks erinevaid üritusi, meistriklasse jms. Selle valdkonna sisse kuulvad ka nii praegused kui ka tulevased partnerlused erasektori katusorganisatsioonidega. Näiteks rahastab MKM EAS/KredEx ühendasutuse kaudu tööstuse erialaliitudes arendusnõunikke, kelle ülesanne on aidata kaasa oma liidu liikmete innovatsioonivõimekuse kasvule. Lisaks on koostöös Eesti Tööandjate Keskliiduga ellu kutsutud Innovatsioonitrepi initsiatiiv, mis on jõudnud aktiivse käivitamise faasi. Eespool nimetatud asutused on selle valdkonna peamised partnerid.
- Kosmosepoliitika valdkonna eesmärk viib MKM ellu koostöös Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA), olles selle täisliige. Eesmärk on Eesti ettevõttele aidata osaleda ESA tehnoloogiahangetel, mis pakub võimalust avada ettevõttele uusi turge ja tarneahelaid. Oluline partner on siin ka EAS/KredEx ühendasutus ning mitmed teised avaliku sektori asutused ja ministriumid, mis kasutavad või vajavad tulevikus oma poliitikate elluviimiseks kosmosetehnoloogiad ja/või -andmeid.
- Tehisintellekti ja andmete väärindamise valdkonna eesmärk antud hankes on luua võimalusi ettevõtetele tehisintellekti-põhiste rakenduste enamaks kasutamiseks. See hõlmab laia sihtrühma: ettevõtted (nt töötlev tööstus), kes kasutavad tehisintellekti oma põhiprotsesside täiustamiseks; idufirmad, kelle ärimudeli kesk on tehisintellektipõhine tehnoloogia ning teenusettevõtted, kes pakuvad tehisintellektipõhiseid lahendusi teistele ettevõtetele. Lisaks kuuluvad siia valdkonda kübertehnoloogiad. MKMi peamised partnerid neid teemasid on AIRE keskus, Tehnopol (mis opereerib AI arenguprogrammi), RIA (mis on määratud Eesti küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute koordineerimiskeskuseks) ja EAS/KredEx ühendasutus.

- Inseneriõpe või täpsemalt inseneeria kui valdkond on MKMi jaoks oluline seoses kvalifitseeritud tööjõu ja talentide puudusega. MKMil on selles valdkonnas peamiseks sekkumiseks inseneritudengite toetusmeede, kuid teeme koostööd ka HTMi eest veetava Inseneriakadeemiaga. MKMi peamine partner selles valdkonnas on EAS/KredEx ühendasutus.
- Start-up poliitika valdkond hõlmab endas kõike seda, mida teeb Startup Estonia EAS/KredEx ühendasutuse all (lähiaastatel fookusega süvatehnoloogiatel), kui ka NATO DIANA (kahese kasutusega tehnoloogiad) ja Creative Destruction Lab. Eesmärk on kujundada poliitikasekkumisi, millega Eesti on jätkuvalt eeskujulik ja konkurentsivõimeline keskkond iduettevõtlaste arenguks. Peamised partnerid: Startup Estonia EAS/KredEx ühendasutuses, Tartu Ülikool, Tartu teaduspark, ülikoolid. NATO DIANA osas on lisaks Tehnopolile peamised partnerid Kaitseministeerium, Välisministeerium ja NATO DIANA keskne üksus.
- riskikapitali turu ja vastava riikliku sekkumise valdkonna eesmärk on ühest küljest leevendada riskikapitalituru tõrkeid ning teisalt arendada ka riskikapitaliturgu ennast. MKMi peamine partner selles valdkonnas on Smartcap, mis aitab nimetatud eesmärke saavutada nii fondifondide kui ka otseinvesteeringute tegemise kaudu. Siia kuulub ka Eesti riigi osalus NATO Innovatsioonifondis, kuhu Eesti investeerib Smartcapi kaudu.
- rahvusvahelise TA-tegevuse (sh rahvusvaheliste TA-organisatsioonide nagu ESA ja CERN) valdkonna eesmärk on aidata ettevõttele saada osa rahvusvahelistest meetmetest (nt Horizon all), võrgustikest ning organisatsioonide pakutavast. Sh on Eesti eesmärk saada 2024a. jooksul tuumauuringute organisatsiooni CERN täisliikmeks, millega avanevad uued võimalused Eesti ettevõttele, teadlastele ja TA-järelkasvule. Peamised partnerid on nimetatud rahvusvahelised organisatsioonid ja EAS/KredEx ühendasutus.
- avaliku sektori innovatsiooni valdkonnas on MKMi eesmärk panustada avaliku sektori innovatsioonivõimekuse kasvu, et seeläbi oleks avalik sektor võrdväärne partner erasektorile. Üks peamisi poliitikasekkumisi on siin innovaatilised riigihanked, mille eesmärk on muutuda innovaatiliste ettevõtete uudsetele lahendustele referentskliendiks. Vabariigi Valitsus on seadnud selles poliitikas mõõdetava eesmärgi, mille saavutamise juhtimine on MKMi ülesanne. Lisaks on EAS/KredExil eelmisest struktuurivahendite perioodist kogemusi innovaatiliste riigihangete vallas teadlikkuse tõstmise tegevustega. Peamised partnerid on Riigikantselei, teised ministeeriumid, EAS/KredEx ühendasutus, RTK.

2. Tellitavate tööde sisu ja tegevused

2.1. Sõlmitava lepingu (edaspidi *leping*) esemeks on järgnevad punktis 2.1 märgitud kommunikatsioonitegevused erasektori teadus- ja arendustegevuse (TA), erasektori innovatsiooni-võimekuse- ja teadlikkuse, kosmosepoliitika, tehisintellekti, inseneriõppe, start-up poliitika, riskikapitali turu ja vastava riikliku sekkumise, andmete väärindamise, rahvusvahelise TA-tegevuse (sh rahvusvaheliste TA-organisatsioonide nagu ESA ja CERN) ja

avaliku sektori innovatsiooni valdkondades (edaspidi *lepingu eseme valdkondades*) koostöös tellijaga:

2.1.1 Eesmärkide saavutamiseks vajalike tegevuste ettepanekute koostamine, lepingu eseme valdkondades vajadusel kommunikatsiooniplaanide koostamine ja sisutegevuste täpsustamine, regulaarne kaasajastamine ja elluviimine, et tagada valdkondade aktuaalsete teemade laialdane kajastamine sihtrühmadele, muuhulgas:

2.1.1.1 Proaktiivsete tegevuste plaanimine ja elluviimine, et suurendada kaasatud osapoolte huvi ja teadlikkust valdkondade tegevuste vastu;

2.1.1.2 Kommunikatsiooniteadete sisuloome/kujundus/tehniline edastus nii siseriiklikes kui ka piiriülestes kommunikatsioonikanalites jagamiseks, sh vajadusel koostöö MKMi ja teiste avaliku sektori asutuste, sh MKMi haldusala asutuste ja koostööpartneriteks olevate asutuste kommunikatsioonispetsialistidega;

2.1.1.3 Lepingu eseme valdkondades sotsiaalmeedia postituste loomine ja vastavas kanalis edastamine ja/või nende ettevalmistamine ja vajalikele kontaktisikutele edastamine;

2.1.1.4 Soovitud sihtgruppideni jõudmiseks asjakohaste kommunikatsioonikanalite, viiside ja vormide (nt intervjuud, taskuhäällingud jm) valik, sõnumi sisu ettevalmistamine ning sõnumi edastamiseks vajalike tegevuste elluviimine koostöös tellijaga;

2.1.1.5 Regulaarsete infokirjade (igakuised/kvartaalsed/aastased) ettevalmistamine ja huvigruppidele edastamine;

2.1.1.6 Pressiteadete ettevalmistamine ja avalikkusele edastamine, sh avalike suhete osakonnaga kommunikatsioon pressiteadete avalikustamise osas;

2.1.1.7 Valdkondlike ürituste (seminarid, infopäevad, konverentsid jm) korraldamise koordineerimine ja nende toimumisega seonduv teavitustöö korraldus, sh ürituse Thinking in Billions kommunikatsiooni terviklik korraldamine ja sisuekspertide igakülgne abistamine;

2.1.1.8. Lepingu eseme valdkondadega seotud muude avalike ürituste, koolituste, seminaride seire ning võimalusel tellija esindajatele esinemisevõimaluse loomine;

2.1.19 Lepingu eseme valdkondade regulaarsetel kohtumistel osalemine, mis puudutab kommunikatsiooniga seotud tegevusi (eeldatav sagedus 1–2 kord nädalas, eeldatav kestvus kokku 2h).

2.2 Töö tulem on sihtrühmadele suunatud ja ellu viidud kommunikatsioonitegevused vastavalt punktile 2.1, sh punktis 2.1.1 märgitud täpsustatud ja eesmärgipärased kommunikatsiooniplaanid.

2.3 Tellija tellib töid vajaduse tekkides jooksvalt. Punktis 2.1 märgitud tegevuste osas ei ole hetkel võimalik ette teada nende täpset jaotuvust valdkondade või tööde osas.

2.4 Töö teostamise keeleks on nii eesti kui ka inglise keel. Pakkuja peab esitama töö tulemid,

mis vastavad vähemalt C1¹ tasemele inglise keeles ja C2² tasemele eesti keeles.

¹ C1 tasemel keelekasutaja oskab end spontaanselt ja latusalt mõistetakse teha, väljendeid eriti otsimata. Oskab kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii avalikes, õpi- kui ka tööoludes, suutes luua selget, loogilist, üksikasjalikku teksti keerukatel teemadel, kasutades sidusvahendeid ja sidusust loovaid võtteid. Keelekasutaja mõistab pikki ja keerukaid tekste, tabab ka varjatut tähendust, näiteks saab aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need ei puuduta vahetult oma eriala. Oskab keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet. Lisaks oskab ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Keelekasutaja suudab kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat ning oskab ka lugejast lähtuvalt kohendada oma stiili.

² C2 taseme keelekasutaja saab vaevata aru kõigest kuuldust ja loetust, lisaks saab vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskab kasutada idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Saab aru ka kiirkõnest, kui antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks. Oskab end spontaanselt, latusalt ja täpselt väljendada, eristades ka keerukamate situatsioonide peenemaid tähendusvarjundeid. Saab lugemisel vaevata aru kõigest kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, nt. käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest. Oskab resümeeerida eri tüüpi suuliste ja kirjalike allikate teavet ja sõnastada neis esitatud põhjendusi ja arutlusi. Keelekasutaja suudab koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainekult loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist, lisaks oskab koostada erialaseid ja ilukirjanduslikke sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.